

## Een poging tot overzicht van de onafhankelijke/alternatieve media in België (27.7.11)

**Jan-Pieter Everaerts, uitgever van het e-zine "De Groene Belg" stuurde ons onderstaand (kritisch) overzicht.**

Een jaar nadat in de Verenigde Staten tijdens de Top van Seattle (1999) het Indymedia-concept gelanceerd werd - met websites die het open publishing-systeem hanteren: iedereen kan zijn of haar bericht direct op de website plaatsen - zag in Brussel, Indymedia België het licht. Tien jaar later, februari 2010, lieten Han Soete en Christophe Callewaert het doek vallen over Indymedia België. Ze deden dat aan de vooravond van de start van De Wereld Morgen, een website die ondertussen bijna 50 "partners" telt - van vakbonden tot lokale initiatieven - en die ook door de Vlaamse overheid gesubsidieerd wil worden. Neven-vzw Get Basic wordt nu reeds gesubsidieerd. Het geheel is zodoende niet echt meer onafhankelijk te noemen. De aloude verstrengeling media-politiek-bedrijfsleven is hier een verstrengeling media-middenveld geworden.

Soete en Callewaert behielden na het opdoeken van Indymedia België het Indy-be-webadres zodat anderen niet opnieuw met Indymedia België kunnen beginnen. Maar wat ze niet konden voorkomen, was dat er al begin jaren 2000 diverse regionale Indymedia's ontstonden: 5 in totaal. Onwaarschijnlijk veel voor een klein land zoals België en in het internationaal overleg tussen de Indymedia-sites, is daar veel om te doen geweest. Maar Soete en Callewaert hadden mede door hun linken met de PVDA, in eigen land dan ook voor veel verdeeldheid gezorgd.

### Drie onafhankelijke Belgische Indymedia-websites

Op <http://belgium.indymedia.org/> vind je momenteel volgend door de feiten enigszins achterhaald overzicht van Belgische Indymedia's:

IMC Antwerpen

[www.indymedia.be](http://www.indymedia.be)

IMC Liège

IMC Oost-Vlaanderen

IMC West-Vlaanderen

Alleen IMC (Independent Media Center) Antwerpen en Oost-Vlaanderen functioneren nog. Luik ligt stil, West-Vlaanderen is er mee gestopt en België, wel dat werd door Soete en Callewaert stopgezet. Als je op de link naar IMC Be klikt komt je finaal bij De Wereld Morgen uit.

Ondertussen is er wel nog een derde Belgisch IMC (het 5de regionale in totaal) dat niet in deze lijst staat: **Brussel**. Lange tijd noemde het CEMAB.be maar nu is het dus Indymedia Brussel. Het is van de drie overblijvende IMC's het enige dat tweetalig - Nederlands/Frans - functioneert.

Ziehier voor de duidelijkheid nog even op een rijtje de webadressen van de **3 functionerende Belgische Indymedia's**:

*Antwerpen:* <http://antwerpen.indymedia.org/>

*Brussel:* <http://bxl.indymedia.org/>

*Oost-Vlaanderen:* <http://ovl.indymedia.org/>

Deze drie Indymedia's verschillen nogal van aanpak maar wie ze op donderdag 21 juni 2011 bezocht kon merken dat ze toch alle drie het zelfde thema bovenaan hun grote berichten ("features") staan hadden: Climate Action Camp : 6-11/07 in Antwerpen .

Nu is dat Klimaatactiekamp al 10 dagen voorbij en dat het op 21 juni nog steeds bovenaan stond bij de drie IMC's wijst er op dat de websites niet altijd snel bijgewerkt worden. Maar bij de drie websites is er ook de 'klassieke' Nieuwslijn waarop eenieder die dat wil, berichten kan posten. Dat is de toepassing van het fameuze "Open Publishing" system waarmee Indymedia Internationaal na dat

top van Seattle uitpakte. En op die Nieuwslijn vond je bij de drie IMC's op 21/7 wel talrijke recente berichten.

Via de Nieuwslijn zijn het de lezers van de drie IMC's die zelf voor een groot deel bepalen wat de websites inhouden. Ingezonden bijdragen op de nieuwslijn die door de redactie als belangrijk ervaren worden, kunnen vervolgens midden op de website, in de kolom van de "features" geplaatst worden.

Al met al krijgen deze drie Indymedia's in de commerciële pers maar ook bij de oude vrienden van wat nu De Wereld Morgen heet, nauwelijks of geen aandacht. Het mag ook een wonder heten dat ze alle drie nog steeds functioneren, gezien al de problemen die het Indymedia-gebeuren in eigen land en daarbuiten al meegemaakt heeft. Niet alleen wegens interne verdeeldheid, maar ook door klachten, politie-optredens enzoverder.

Vermits de drie op dagelijkse basis functioneren, het hele spectrum aan nieuwsberichten toelaten en zonder de minste overheids- of commerciële steun werken, verdienen zij het om hier vooraan als onafhankelijke Belgische nieuwsmedia aan bod te komen.

### **Andere alternatieve media, vermeld op Indymedia Antwerpen**

En verder. Wie zijn er nog aan onafhankelijke en/of 'alternatieve' (in de zin van niet commerciële) media? Indymedia Antwerpen geeft in zijn linkerkolom twee lijstjes van alternatieve media.

Eerst een Nederlandstalig lijstje en daarna een Engelstalig:

#### **Alternatieve Media**

NL Globalinfo, IPS Nieuws, Mediadoc, Media Kritiek, MO\*Magazine, Ravage, Stampmedia, Uitpers, Werktitel, Yabasta!

EN AlterNet, Corp Watch, CounterPunch, Democracy Now, Guerrilla News, Global Research, ICH, OneWorld, ZNet

Overlopen we het Nederlandstalige lijstje van achter naar voor:

*Yabasta* heeft maar gefunctioneerd tot 2009.

De *Werktitel*, dat is nu [www.apache.be](http://www.apache.be); het "nieuwslab" van een aantal oud-De Morgen journalisten; die net als DWM met subsidies willen kunnen werken. De stijl is nogal Humo/De Morgen-achtig.

*Uitpers* [http://www.uitpers.be/](http://www.uitpers.be) daarentegen functioneert al jaren zonder subsidies. Het is een maandelijks ezine met (bijna uitsluitend) internationaal nieuws, bijeengeschreven door een vaste kern van (oud-)beroepsjournalisten en mensen van vzw Vrede. Vzw Vrede publiceert overigens het al even uitstekend gedocumenteerde gedrukte tijdschrift Vrede "over internationale politiek en vredesproblematiek". (zie <http://www.vrede.be/>)

*StampMedia* <http://www.stampmedia.be/> is - zoals ze het zelf voorstellen - "het eerste persagentschap in Vlaanderen - erkend als 'algemeen nieuwsmedium' door de Vlaamse Vereniging van Journalisten - dat een stem geeft aan alle jongeren in de media. En dat niet alleen. Daarnaast wil StampMedia de berichtgeving over jongeren corrigeren en hen vooral zelf aan het woord laten. Zeker daar waar hun mening van belang is en weinig gehoor vindt in de mainstream kanalen."

*MO Magazine* <http://www.mo.be/> is het 'Mondiaal Magazine' dat maandelijks in gedrukte vorm verschijnt, gesubsidieerd wordt en verspreid wordt samen met het commerciële weekblad Knack. Op het Web is MO aanwezig met een uitstekend gedocumenteerde internationale website.

*Mediakritiek* <http://www.mediakritiek.be/> is een website die georganiseerd wordt door de mensen van het Pascal Decroos Fonds voor Onderzoeksjournalistiek en waarop u ook heel wat mediabijdragen uit De Groene Belg vinden kan.

*Mediadoc* staat eigenlijk voor De Groene Belg ([www.degroenebelg.be](http://www.degroenebelg.be))

*IPS* (<http://www.ipsnews.be/>) staat voor Inter Press Service International Association. IPS Vlaanderen maakt daar deel van uit en is een nieuwsagentschap dat dagelijks persklare artikels in het Nederlands en het Frans levert aan printmedia en websites (zoals MO en DWM).

Twee websites uit de Nederlandstalige lijst blijven nu nog over, allebei Nederlandse websites: *Globalinfo* (<http://www.globalinfo.nl/>) Onder het kopje "over ons" vernemen we: "Met deze website willen we informatie geven over allerlei zaken die te maken hebben met neoliberale globalisering. Dit vooral in het kader van acties en bewegingen die zich daartegen verzetten." *Ravage* is een quasidagelijks aangevuld webzine. Zelf omschrijft het zich als "een maatschappijkritisch, opiniërend en activistisch webzine." <http://www.ravagedigitaal.org/>

Een andere Nederlandse website waar Indy Antwerpen onder het kopje "Indymedia Benelux" naar linkt is *Indymedia Nederland*: <http://www.indymedia.nl/>

### **Nog andere Belgische alternatieve media**

Bleef ons via Indymedia Antwerpen samengesteld overzicht tot nu toe exclusief Nederlandstalig, dan moet hier voor Franstalig België zeker het tweemaandelijks gedrukte ecologisch tijdschrift ***Imagine*** aan toegevoegd worden. Inhoudelijk boeiend en prachtig gelay-out. Een publicatie waarvan aan Nederlandstalige kant jammer genoeg geen tegenhanger bestaat. Op het web: <http://www.imagine-magazine.com/lire/spip.php?rubrique97>

Net zoals er in het gehele Nederlandstalige gebied geen tegenhanger te vinden is voor dé referentie onder de ernstig linkse maandbladen, het Franse ***Le Monde Diplomatique***, dat onder andere de aanzet gaf tot de Wereld Sociale Fora. ( <http://www.monde-diplomatique.fr/> ) Le Monde Diplomatique verschijnt overigens niet alleen in het Frans, maar in een dozijn wereldtalen.

Wie een volledige lijst van Belgische alternatieve (maar niet altijd onafhankelijke) media zou willen samenstellen, zou er ook de volgende gedrukte publicaties en websites kunnen in opnemen:

- Van de ***ecologische partijen*** Groen en Ecolo kunnen de websites [www.groen.be](http://www.groen.be). en <http://web4.ecolo.be/> vermeld worden; alhoewel die maar beperkt bijgewerkt worden. Bij Groen is er dan nog het reflectie-kwartaal-tijdschrift Oikos, uitgegeven door de gelijknamige denktank binnen Groen voor sociaal-ecologische verandering. ; Op het web te vinden op <http://www.oikos.be/>

- Bij de ***linkse partijen*** zijn in alfabetische volgorde en aan Nederlandstalige kant, te vermelden: de webstek van CAP, het Comité voor een Andere Politiek <http://www.anderepolitiek.be>, het maandblad *De Linkse Socialist* en het wekelijkse email-zine van LSP; zie <http://www.socialisme.be/>, het wekelijkse in het Frans en het Nederlands verschijnende PVDA-weekblad *Solidair* en zijn webstek: <http://www.pvda.be/weekblad/home-solidair.html>), van de SPa; kan het gedrukte reflectie-tijdschrift *Sampol* (Samenleving en politiek; voor een democratisch socialisme) vermeld worden (zie [http://stichtinggerritkrevelde.be/res7.mijnpreview.com/ECMS\\_CLIENT/pages/showpage.php?id=13](http://stichtinggerritkrevelde.be/res7.mijnpreview.com/ECMS_CLIENT/pages/showpage.php?id=13) ) het tijdschrift *Vonk* en de website <http://www.vonk.org/>

- Een groenlinks buitenbeentje is de website [www.lef-online.be](http://www.lef-online.be). Deze is de spreekbuis van het *Links Ecologisch Forum (LEF) - Forum Gauche Ecologie (FGE)*.

De website heeft volgens de hoofdredacteur geen journalistieke ambities, en pretendeert niet onafhankelijk noch onpartijdig te zijn. Buiten de eigen verslaggeving van acties van sociale, milieu- en andere bewegingen bestaan de bijdragen uit integraal overgenomen persberichten van deze bewegingen. In de rubriek Forum verschijnen af toe ingezonden bijdragen (vooral opiniestukken). Sinds eind vorig jaar zijn de website en de beweging tweetalig

- Bij de ***'pro-Belgische' organisaties en partijen*** zijn er B Plus <http://www.bplus.be/> en BUB <http://www.unionbelge.be/>

- Hebben zowel een **gedrukt tijdschrift als ook ecologische websites**: Greenpeace <http://www.greenpeace.org/belgium/> en Friends of the Earth <http://www.motherearth.org/> Bond Beter Leefmilieu verzendt wekelijks zijn ezines "Beleidsbabbels" en "Milieubabbels" en is te vinden op <http://www.bondbeterleefmilieu.be/>

- **Andere gedrukte maatschappelijk geëngageerde publicaties** zijn onder andere "Aktief" van het Masereelfonds [www.Masereelfonds.be](http://www.Masereelfonds.be) en het maandblad "Raak", het ledenblad van de KWB ([http://www.kwb.be/site/index.php?option=com\\_content&view=article&id=238&Itemid=296](http://www.kwb.be/site/index.php?option=com_content&view=article&id=238&Itemid=296) )

- Vergeten we niet dat er nog echte **vrije radio's** bestaan. In het Nederlandstalig landsdeel zijn ze nog met drie: Radio Scorpio (Leuven, <http://www.radioscorpio.be/>), Radio Katanga (Aalst, <http://www.katanga.be/home.php>) en Radio Centraal (Antwerpen; <http://www.radiocentraal.be/Realescape/>). Deze drie hebben zich overigens onlangs verenigd in de Koepel van Niet-Commerciële Gemeenschapsradio's.

- Een buitenbeentje, maar boeiend voor al wie als Nederlandstalige in Zuid-België geïnteresseerd is, is het **"Waals Weekblad"**, wekelijks uitgegeven door - hoe kan het anders - een Nederlander. Over dat Waals Weekblad dat net zoals De Groene Belg via email verspreid wordt, maar met dat verschil dat het vooral (heel veel) korte berichten bevat, moeten we eens een afzonderlijk artikel brengen. <http://www.waalsweekblad.be/index.shtml>

- Deze lijst is lang nog niet volledig, vooral niet aan Franstalige kant. Waar bv. een links filmproductie-atelier zoals de GSARA zijn eigen trimestrieel blad heeft: **"Causes toujours"**. <http://www.gsara.be/spip.php?article259&PHPSESSID=40fa50fa627bca68d5ca310be883a29f>

Laat dus maar weten wie zeker ook vermeld zou moeten worden, in een 'actualisering' in één van de volgende Groene Belgen.

### **Eénmans- & éénvrouws-fonteintjes**

Vanuit de groenlinkse opstelling van het ezine **De Groene Belg** ([www.degroenebelg.be](http://www.degroenebelg.be)) waarvoor dit overzicht gemaakt werd, beperken we ons hier tot de linkse en/of groene alternatieve websites en publicaties. Aan de rechterzijde van het politieke spectrum heb je er uiteraard ook die zich alternatief noemen, het rechtse "Pallietkerke" bv of de publicaties van Vlaams activist Mark Grammens. Maar overzichten van dat soort strekking krijg je af en toe wel in de commerciële pers. Knack bracht nog niet zo lang geleden een overzicht van alternatieve media waarin de rechtse en of "Vlaamse" publicaties een stuk meer aandacht kreeg dan de linkse en ecologische.

Een alvast merkwaardig initiatief ter rechterzijde is dat van Mark Grammens. Hij geeft sinds 1988 zijn eenmansblad **Journal** uit. (<http://www.johanslembrouck.be/journal.html> ) Daarmee haalde hij al vaak de commerciële media. Maar toen ik de publicatiefrequentie zocht, viel die tegen: "Journal" is een 'veertiendaagse nieuwsbrief' die volgens Wikipedia twintig keer per jaar verschijnt. 20 nummers per jaar.

Dan ligt de publicatie-frequentie van De Groene Belg met 410 nummers op de 2,5 jaar sinds begin 2009 (toen het irreguliere DIOGENE(S) de kwasidagelijkse Groene Belg werd) wel wat hoger. Wie doet het me na ? Hoog tijd dat de goede vrienden van de Vlaamse Volksbeweging me op hun website niet langer "één van de spuitende fonteintjes van Indymedia" noemen (<http://www.vvb.org/doorbraak/152/21249> ), maar het spuitend Groene Belg-fonteintje, of zoiets.

Met de groenlinkse Groene Belg wordt in ieder geval bewezen dat als je het maar hard genoeg wil, je tegenwoordig op je eentje - met dank uiteraard aan Gertrude, Hilde, Pascal, Raf, Veronique en anderen die voor en achter de schermen met regelmaat hun steentjes bijdragen - een algemeen

medium maken kunt. Net zoals Hilde Vangool bewijst dat je met veel doorzettingsvermogen, dagelijks ook een (in nieuwe media en samenleving) gespecialiseerd medium maken kan: [www.Netties.be](http://www.Netties.be) En beiden doen we het zonder subsidies en zonder het 50-tal organisaties waar De Wereld Morgen zich op beroept maar waar het ook aan gebonden is.

Aan Franstalig Belgische kant valt in het genre van de eenpersoonsmedia de webstek (met de bijhorende wekelijkse email-"newsletter") van de linkse journalist Michel Collon te vermelden: **"Investig'Action"** ( <http://michelcollon.info/> ) Collon die zijn carrière begon bij Solidair en op Wikipedia wordt omschreven als "dicht bij de PVDA" staande, is geen gemakkelijke jongen, maar wel een gedreven journalist en scherp mediakriticus. (zie ook [http://fr.wikipedia.org/wiki/Michel\\_Collon](http://fr.wikipedia.org/wiki/Michel_Collon) )

De journalistiek van de toekomst? Die is net als in de dagen van Karl Krauss en later **Gunther Wallraff** aan die journalisten die in echte onafhankelijkheid, als echte Indy's, over het leven in al zijn facetten met hun lezende/luisterende/kijkende mededieren communiceren willen.

### **Jan-Pieter Everaerts**

(vrijwillig medewerker Indymedia België 2000-2004, sinds 1993 uitgever van diverse niet-gesubsidieerde Mediadoc-publicaties, waaronder sinds 2009 het dagelijkse ezine De Groene Belg - [www.degroenbelg.be](http://www.degroenbelg.be) )